

Schriftlezingen:

Micha 2

²Wee hun die kwaad in de zin hebben en op hun bed boze plannen smeden. Al in het ochtendgloren brengen ze die ten uitvoer, dat ligt in hun macht. ²Willen ze een veld? Ze roven het! Willen ze een huis? Ze nemen het! Ze maken zich meester van huizen en hun bezitters, van mensen en hun eigendom. ³Daarom – dit zegt de HEER: Over dit volk zal ik onheil brengen, een onheil dat jullie niet kunnen afschudden en waaronder jullie gebukt zullen gaan. Er wacht jullie een tijd van verschrikking! ⁴Dan zal dit over jullie worden gezegd, dan zal deze weklacht klinken:

‘Het is voorbij!’ zal men zeggen.

‘We zijn reddeloos verloren.

Ons erfdeel wordt verkwanseld,

het wordt ons ontnomen,

ons land onder afvalligen verdeeld.’

⁵Daarom blijven jullie achter wanneer het volk van de HEER het land verdeelt. Niemand zal voor jullie het lot werpen wanneer het meetlint wordt gespannen.

⁶‘Houd op,’ zeggen zij, ‘houd op met dat geprofeteer! Komt er nooit een eind aan die beschimpingen? ⁷Zou dit het zijn wat het volk van Jakob is aangezegd? Verliest de HEER zo snel zijn geduld, zouden dit zijn daden zijn?’ Betekenen mijn woorden dan geen voorspoed voor wie de rechte weg gaat? ⁸Steeds weer stelt mijn volk zich vijandig op tegenover al wie vredelievend is. Nietsvermoedende, vreedzame voorbijgangers worden van hun mantel beroofd. ⁹Jullie verdrijven de vrouwen van mijn volk uit de huizen waarin zij gelukkig zijn. Jullie ontnemen hun kinderen voor altijd de luister waarmee ik hen heb bekleed. ¹⁰Sta op, ga weg, hier zul je geen rust vinden. Dit land is onrein, het brengt bederf en vreselijke vernietiging. ¹¹Als er iemand was die niets dan wind en valse leugens verspreidt en profeteert: ‘Ik zie wijn en drank,’ dan zou dat voor dit volk de ware profeet zijn!

¹²Ik zal je bijeenbrengen, Jakob, je in je geheel bijeenbrengen.

Ik zal verzamelen wat er van Israël over is, ik zal het verzamelen.

Ik zal ze samenbrengen als schapen en geiten

binnen de omheining, als een kudde in de wei;

het zal daar gonzen van de mensen.

¹³Hij die een bres slaat gaat voorop,

ze breken uit, ze trekken door de poort,

ze gaan erdoor naar buiten.

Hun koning gaat hun voor,

de HEER gaat aan het hoofd.

Mattheus 5: 14-16

¹⁴Jullie zijn het licht in de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. ¹⁵Men steekt ook geen lamp aan om hem vervolgens onder een korenmaat weg te zetten, nee, men zet hem op een standaard, zodat hij licht geeft voor ieder die in huis is. ¹⁶Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Wat u hier ziet is een luchtfoto van Europa bij nacht. U ziet dan ook dat Nederland samen met België één van de meest verlichte landen ter wereld is. Met name de randstad overgaand in België is eigenlijk permanent verlicht. In Hogeveen is het s' nachts nog aardig donker. In deze tijd is er haast teveel licht. Steeds meer lampjes worden in de bomen gehangen en verlichte rendieren worden voor het huis gezet. Zijn we bang voor het donker? Wat gebeurt er als we heel veel licht ontsteken? We verbruiken veel teveel energie.

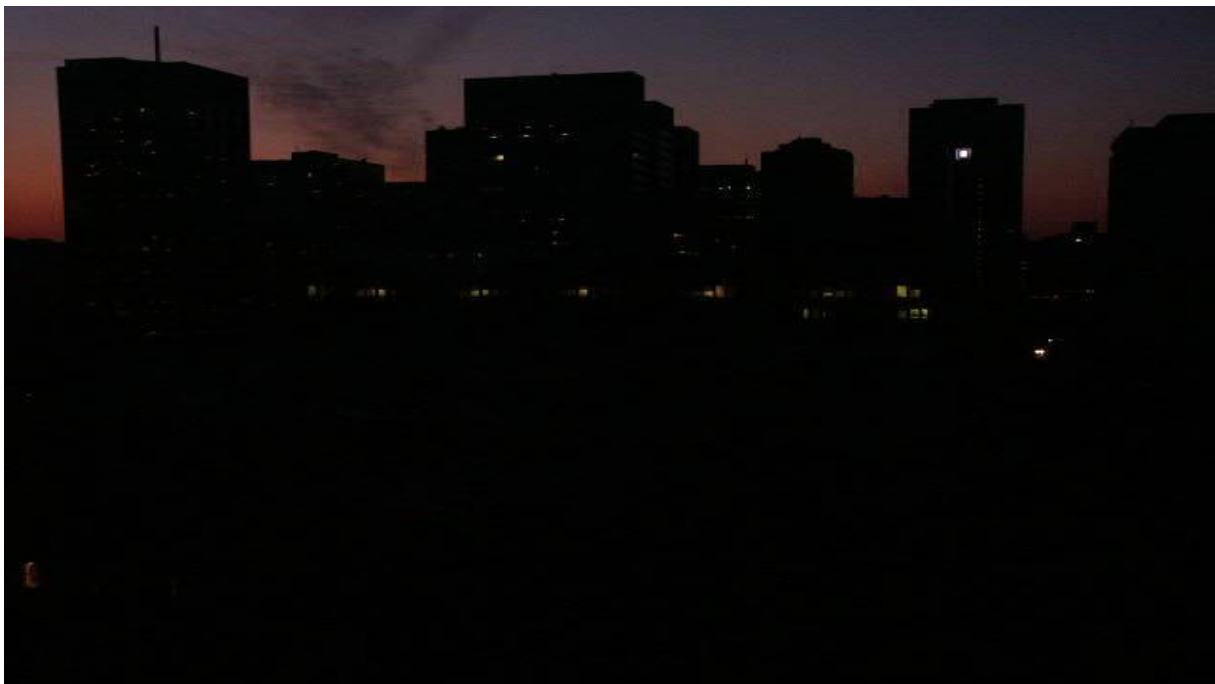

Daarom is de actie nacht van de nacht ontstaan. Door spaarzamer en slimmer te verlichten kan veel geld en energie bespaard worden. Veel reclameverlichting blijft de hele nacht branden en parkeerplaatsen en wegen hoeven niet de hele nacht verlicht te worden als er

nauwelijks iemand gebruik van maakt. Ook heeft voldoende duisternis een positief effect op de gezondheid en afweersysteem van mens en dier. Sinds de komst van elektrisch licht zijn mensen gemiddeld 1,5 uur korter gaan slapen. Melatonine, een hormoon dat in het donker wordt aangemaakt versterkt ons afweersysteem en heeft een remmend effect op het ontstaan van kanker.

Doe eens een lampje uit, zodat u de sterrenhemel weer kan zien.

En wat gebeurt er als het licht plotseling uitvalt? U ziet hier een foto van New York in 1977. Een hele nacht (en wat langer) zonder licht. U raadt al wat er dan gebeurt. Er ontstaan grote

plunderingen. De nacht nodigt uit tot het beramen van veel verkeerde plannen. Men heeft nu ook berekend dat bij het uitvallen van alle energie we zes maaltijden verwijderd zijn van een grote chaos. Koelkasten vallen uit. Bestellingen worden niet meer naar winkels gebracht. We kunnen niet meer betalen. Mensen kunnen geen boodschappen meer doen en gaan op zoek naar eten. Zes maaltijden en dan valt de figuurlijke nacht in onder ons mensen.

Is dat wat de profeet Micha bedoelt als hij schrijft?

2¹Wee hun die kwaad in de zin hebben en op hun bed boze plannen smeden. Al in het ochtendgloren brengen ze die ten uitvoer, dat ligt in hun macht.

De nacht staat bij de profeet voor onheil en duistere daden.

Micha is één van de kleine profeten. Hij leefde in de tijd van koningen Jotam, Achaz en Hizkia. We hebben het dan over 700 jaar voor Christus, in de tijd waarin ook de profeet Jesaja leefde. Micha komt uit het plaatsje Moreset en profeteert onder ander in Jeruzalem. En profeteren is dan in dit geval niet waarzeggen om de toekomst te voorspellen, maar de waarheid aanzeggen. Hij is scherp en fel.

‘2¹Wee hun die kwaad in de zin hebben en op hun bed boze plannen smeden. Al in het ochtendgloren brengen ze die ten uitvoer, dat ligt in hun macht....

Niets vermoedende voorbijgangers worden van hun mantel beroofd.....

Jullie verdrijven de vrouwen uit de huizen waarin ze gelukkig zijn...

Jullie ontnemen de kinderen voor altijd de luister waarmee ik hen heb bekleed.

Ik weet dat jullie er een hekel aan hebben om dit te horen. Als ik zou zeggen ‘ik zie wijn en drank’ dan zou ik een ware profeet zijn.’

Micha verkondigt hoe de nacht van dit volk eruitziet. Wat er in de ochtendgloren gebeurt is een voortzetting van wat men in de nacht heeft bedacht. Toch komt Micha wel met hoop op de proppen. Namens God de Heer verkondigt hij ook de andere waarheid van God. Dat het volk ook uit deze nacht naar het licht geleid zal worden. Er klinken ook andere woorden. Een volk in de duisternis van de nacht wordt aan het licht gebracht.

‘¹²Ik zal je bijeenbrengen, Jakob, je in je geheel bijeenbrengen.

Ik zal verzamelen wat er van Israël over is, ik zal het verzamelen.

Ik zal ze samenbrengen als schapen en geiten

binnen de omheining, als een kudde in de wei;

het zal daar gonzen van de mensen.’

Dat zijn mensen die het licht van God weer willen vertegenwoordigen in hun daden. Micha is hard en donker namens God, maar ook genadig licht namens diezelfde God.

Zo is het een heel kleine stap naar Jezus die op een berg staat in het achteraf land Galilea. Hij ziet zijn volgelingen tussen mensen in duisternis staan. De achtergestelden, de armen, de

treurende, de ontroostbaren, en de slachtoffers van oorlog. En Hij ziet ze en zegt: 'Jullie zijn het licht der wereld'. Ze moeten het licht van Gods toekomst doorgeven. In een wereld vol misère lopen gebogen mensen recht op en stralen licht uit vanwege Gods belofte. Jullie zijn het licht der wereld. Jullie zijn mensen in duisternis in wie Ik het licht ziet. Jezus staat op de berg en ziet aan de voet van de berg het licht in wie de wereld duisternis ziet. Hij ziet alles in mensen die geen imago hebben dan alleen armoede en misère. Dat is het woord van God, dat hier klinkt. 'Jullie zijn het licht der wereld' zijn woorden van genade. Het is een partijkeuze. Een blikrichting naar mensen van wie wij ons afwenden.

Jullie zijn het licht der wereld. Is het u al eens opgevallen, dat Jezus eerst over licht spreekt, dan over een stad en vervolgens weer over een lamp?

¹⁴Jullie zijn het licht in de wereld. Een stad die boven op een berg ligt, kan niet verborgen blijven. ¹⁵Men steekt ook geen lamp aan om hem vervolgens onder een korenmaat weg te zetten, nee, men zet hem op een standaard, zodat hij licht geeft voor ieder die in huis is. ¹⁶Zo moet jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.'

Licht en lamp horen bij elkaar, maar die stad ligt daar tocht wel vreemd tussen in. Op het eerste gezicht is het beeld van de stad een storende overgang van het licht der wereld naar de lamp op de standaard en schijnsel voor de mensen. Maar de sprongen worden verrassend helder als we ons afvragen welke stad Jezus voor ogen heeft.

Jezus moet als jongen vaak gezeten hebben op de top van de helling waarop Nazareth lag. Wat voor uitzicht had hij dan? Honderd meter hoger lag Jafia. die stad kon eenvoudig niet verborgen blijven, zoals andere steden die in een vallei lagen of tegen een afgekeerde helling. De huizen van Jafia blonken in de zon. De jonge Jezus keek ernaar met knipperende ogen. Toen het kind van de helling van Nazareth de man van de Bergrede was geworden, dacht hij bij uitstralend licht meteen aan die stad in de hoogte. In de maan Jafia gaat 'hoogte' als ook 'lichtglans' schuil. Zo zag Jezus de positie van zijn volgelingen: Hij keek tegen hen op. Hij knipperde met zijn ogen. Hij genoot van het uitzicht. Dat 'image' hebben we bij Hem! Hij staat op een berg en ziet naar beneden, naar mensen in het duister, maar Hij ziet naar hen op als een stad in het licht. Hij kijkt in de duisternis naar beneden, maar Hij ziet

tegen hen op in het licht. Hij verheft hen. Dat is genade. Dat is het scheppende woord: Jullie zijn het licht der wereld.

Door tegen deze mensen in de duisternis te zeggen jullie zijn het licht der wereld komt alles in beweging. Een weg van duisternis naar licht. Een weg geplaveid met daden. Daar is dan de lamp na de stad, want die lamp moeten we eigenhandig op de standaard zetten. Niet onder de korenmaat, maar op de standaard. Dat doet God niet. Dat is onze daad. De stad op de berg in het licht is genade. De lamp op de standaard is het antwoord op die genade. Daden van liefde tegen haat. Daden van compassie en vergevensgezindheid. Waar die daden ontbreken gaat het licht uit.

Daden die terug te vinden zijn in de Thora (de wet van God), want zoals Salomo zegt in de spreuken

‘Want het gebod is een lamp en de onderwijzing een licht,....’

Of zoals de psalmist dicht:

‘Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad.’

Nu begrijpen we ook dat Jezus na de woorden ‘Jullie zijn het licht der wereld’ de geboden nog scheper gaat stellen.

Mattheus 5: ‘17 Meent niet, dat Ik gekomen ben om de wet of de profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om te ontbinden, maar om te vervullen. 18 Want voorwaar, Ik zeg u: Eer de hemel en de aarde vergaat, zal er niet één jota of één tittel vergaan van de wet, eer alles zal zijn geschied.’

Zo verwijst het licht ook naar het eeuwig brandende licht in de joodse synagoge de altijd brandende lamp. Het schijnsel van deze lamp wil de gemeenschap stimuleren om als daadwerkelijk vervulling van Gods woord het licht van de Thora (wet van God) te laten stralen om met goede daden de duister plekken op aarde te verlichten. Uw woord is een

lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad. Dat pad wijst Jezus aan in de zaligsprekingen als hij kijkt naar hen die in duisternis leven en in genade aanspreekt. Jullie zijn het licht der wereld. Het is een woord dat scheppend is van duisternis naar licht, dan ontstaat er ook beweging. Vlak voor de woorden over licht spreekt Hij de zaligsprekingen uit.

'Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het koninkrijk der hemelen...

Zalig die treuren, want zij zullen vertroost worden

Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen de aarde beërven.

Zalig die hongeren en dorsten naar gerechtigheid, want zij zullen de aarde beërven.

.....'

Nog even terug naar de profeet Micha. Zijn naam is afgeleid van Michaël. Michaël is een Hebreeuwse jongensnaam die 'wie is als God?' betekent. Het is ook de naam van een van de aartsengelen. Micha...wie is als God die zijn volk uit de duisternis van de nacht naar het licht van de dag wil leiden. Wie is God die ons de Zoon Jezus geeft die zelfs het volk dat in duisternis wandelt 'jullie zijn het licht' noemt. Een stad op de berg en een lamp op de standaard. Woord en daad van licht. Gave en opgave. Geef licht. Met dit gebed en gebod gaan we met Micha en Jezus op weg naar het Kerstfeest.

Tenslotte nog de foto uit het begin. Europa bij nacht. Nederland permanent in het licht. Geef licht kan betekenen dat wij een lampje uit doen. Licht als goede daad voor de aarde is in deze tijd een lampje uit doen. De lamp op de korenmaat is minder licht gebruiken om Gods schepping te redden. De lamp op de korenmaat is de daad bij het woord voegen en weer naar de sterrennacht gaan kijken om zo de aarde door te geven aan onze kinderen en kleinkinderen. Geef licht is dus in deze tijd het doen met minder licht. Geef licht zit niet in de hoeveelheid lampjes maar in hoe wij met elkaar omgaan en hoe wij met Gods schepping omgaan. Alleen zo kunnen wij in deze tijd het Kind van het licht ontvangen. Amen.